

Manažeři mají na výběr – certifikát „na ozdobu“, nebo s odkazem na akreditaci

**Ing. Jiří Růžička, MBA, Ph.D.,
ředitel ČIA
(autor fotografie Etienne Voss)**

Využívají akreditaci čeští manažeři ve srovnání se zahraničními naplno?

Žádné takto zaměřené šetření doposud v České republice neproběhlo. Dovolím si přesto říci, že jsou zde stále oblasti, kde by mohl být akreditační systém a činnost akreditovaných subjektů využíván v širší míře. Nemyslím tím pouze české firmy, ale i státní správu, kde rovněž narážíme na nedostatečné povědomí o akreditaci a možnostech jejího využívání, přestože tuto službu poskytujeme jako výkon veřejné moci.

Může Český institut pro akreditaci, o. p. s. (ČIA), ovlivnit kvalitu certifikátů?

Kvalitu certifikátů mohou ovlivnit především jejich uživatelé a držitelé, kteří

budou využívat služeb akreditovaných certifikačních orgánů. Jejich seznam vedeme na www.cai.cz. Jimi vystavené certifikáty pak nesou akreditační značku a ČIA má možnost je vždy prověřit. Nezřídka veřejně pronášené připomínky nebo stížnosti na kvalitu certifikátů vyplynou bohužel „doztracena“. Jakmile se jimi chceme zabývat, tak dotčení odmítají poskytnout konkrétní informace. Důvodem zřejmě může být i skutečnost, že se jedná o certifikáty vystavené neprověřenými certifikačními orgány, jejichž odbornost nikdo nikdy neposoudil. V takovýchto případech nechtějí být manažeři, kteří pro firmu „velmi výhodně“ zajistili certifikát, považováni za hlupáky a raději s námi o celé záležitosti přestanou komunikovat. Prakticky si koupili pouze certifikát „na ozdobu“ své kanceláře.

V loňském roce si ČIA připomínal 25 let existence akreditačního systému v České republice. Jaká významná událost připadá na letošní rok?

Loňské 25. výročí jsme oslavili formou semináře pořádaného ve spolupráci s Výborem pro hospodářství, zemědělství a dopravu v historických prostorách Senátu Parlamentu ČR.

V letošním roce je tomu 20 let, kdy jsme poprvé podstoupili proces vzájemného hodnocení evropskými akreditačními orgány, byli jsme tzv. evaluováni. Výsledek jsme se sice dozvěděli až v roce následujícím, ale byl pozitivní. Na evaluaci jsme se samozřejmě důkladně připravovali, protože těžce na cvičišti... Řadu let již také několik našich zaměstnanců působí v pozici evaluátorů a posuzují, evaluují, akreditační orgány napříč celou Evropou.

Vedle toho byl ČIA také před 20 lety přijat mezinárodním sdružením IAF (In-

ternational Accreditation Forum) mezi jeho plnoprávné členy. I tato výročí využíváme k informování zejména zástupců veřejné a státní správy s důrazem na možnosti a další výhody využívání akreditace, jako je vzájemná uznatelnost, v jejich oblasti působnosti.

Akreditace je tedy vzájemně uznatelná v rámci Evropské unie?

Česká republika vytvořila ještě před vstupem do EU jeden národní akreditační systém, který spravuje ČIA. Před pár lety Evropská unie, právě pro zajištění rovnocennosti a vzájemného uznávání výsledku akreditace a činnosti akreditovaných subjektů, vydala několik právních předpisů. Primární požadavky na evropské akreditační orgány jsou tedy uvedeny v nařízení č. 765/2008, ale musíme splňovat i další požadavky, zejména pak mezinárodní normu ISO/IEC 17011. Jejich splnění je pravidelně kontrolováno nejen na národní, ale zejména na evropské a mezinárodní úrovni. Tato skutečnost akreditační orgán, resp. jím zajišťovaný akreditační systém zcela významným způsobem odlišuje od jiných, které aniž by plnily nastavené požadavky bez jakéhokoliv nezávislého dohledu, vystupují jako „akreditační“ orgány. Takže odpověď je ano, akreditace poskytovaná akreditačními orgány je v Evropské unii vzájemně uznávána, ovšem jen od těch, které byly notifikovány Evropskou komisí.

